

Wandelroute Het Annermoeras

Tekst: Bertus Boivin / Melle Buruma
Foto: TOPFOTO

Het Annermoeras ligt ongenaakbaar in het zonnetje. Een groep smienten zoekt een geschikte landingsplaats, terwijl de grote zilverreiger het tafereel met enige belangstelling gadeslaat. Een wit paardje komt slungelachtig op ons af in de veronderstelling dat er wel iets lekkers te halen valt. Enigszins teleurgesteld vervolgt ie even later zijn weg. We lopen door een stuk natuur waar twintig jaar geleden eigenlijk nog niemand van droomde. Hooguit een paar enthousiastelingen bij Het Drentse Landschap...

Informatie over de wandelroute

Lengte route 4,5 km.

Startpunt parkeerplaats Annermoeras bij de brug over de Hunze in Spijkerboor.

Gps-coördinaten startpunt

N 53° 04' 31" / O 06° 45' 48"

Openbaar Vervoer

Buslijn Gieten-Zuidlaren, halte Oostermoer in Spijkerboor. Vanaf halte 150 m naar punt 2 in de route. Zie www.9292ov.nl of bel (0900) 9292.

Begaanbaarheid

Paden de kades rond gebied zijn goed begaanbaar. Het schouwpad langs de Hunze tussen punt 5 en 6 kan erg nat zijn of begroeid met hoog gras.

Honden zijn niet toegestaan vanwege het vee.

[Luister naar de audiotour \(7 min\)](#)

Route het Annermoeras

Routebeschrijving het Annermoeras

- 1** Vanaf parkeerplaats brug over Hunze oversteken.
- 2** Op kruising weg LA, Veenweg. Weg maakt haakse bocht. Einde Veenweg weg LA, Broekdijk.
- 3** Meteen buiten dorp paadje LA. N.B. Het pad ligt rechts van het paardenweitje en de sloot. Aan het eind van het paadje ziet u een landhek.
- 4** Einde pad via klaphek op kade pad RA.
- 5** Na gaswinningslocatie via bruggetje naar overkant Hunze. Neem daarna schouwpad LA.
- 6** Na klaphek RA pad over kade volgen. Kade maakt haakse bocht naar links.
- 7** Op dit punt kunt u LA gebied inlopen naar Hunzemeander bij bruggetje. een Daarna teruglopen en route vervolgen over kade. N.B. Dit uitstapje is alleen mogelijk buiten het broedseizoen (15 maart tot 15 juni).

- 8** Ter hoogte van doorgaande weg maakt kade haakse bocht naar links.
Pad volgen naar startpunt.

Ontdek Drenthe met de Knapzakroutes!

Maak kennis met ruim 60 wandelingen door het onbekende Drenthe. De Knapzakroutes zijn zorgvuldig samengesteld met oog voor natuur en cultuur. Voor informatie en bestellen kunt u terecht in onze [webwinkel](#).

Polzegge, zeer zeldzaam in Nederland, groeit in het Annermoeras

3 Aardappellandschap

Op 20 maart 1995 presenteerden Stichting Het Drentse Landschap, het Groninger Landschap en het Wereld Natuur Fonds hun Hunzevisie. De publicatie liet zien hoe in de vorige eeuw een 'mozaïek van hooilandjes en broeklanden' plaats had moeten maken voor een 'vlak aardappellandschap met grote rechte kavels'. De Hunze die eerst met een oneindige serie meanders richting Zuidlaardermeer kronkelde, veranderde rond 1960 in een kaarsrecht afwateringskanaal. Voortaan lag het water opgesloten binnen hoge kades. Een uitgebreid stelsel van grote en kleine sloten werd op de gekanaliseerde Hunze aangesloten om het gebied efficiënt af te wateren. Met vier gemalen en een groot aantal stuwen kon het waterschap omwille van de landbouw voortaan het waterpeil tot op de centimeter nauwkeurig regelen.

Blauwborst (foto Joop van de Merbel).

Hunzevisie

De Hunzevisie was het resultaat van een onderzoek naar de kansen van het gebied. Was het mogelijk om in het Hunzedal met grootschalige natuurontwikkeling iets terug te krijgen van de natte natuur van vroeger met haar groenlanden, moerassen en broekbossen? De Hunzevisie liet zien dat het Hunzedal zich goed voor zo'n ontwikkeling zou lenen. Extra gunstig was het dat op veel plekken in het dal kwelwater van goede kwaliteit afkomstig van de Hondsrug naar het oppervlak kwam. Ondanks alle ontwatering en intensief landbouwkundig gebruik bleek het grote hoogteverschil tussen Hondsrug en Hunzedal in staat om voldoende kweldruk in stand te houden.

Annermoeras

Het Hunzegebied als natuurontwikkelingsgebied verraste velen. De mogelijkheden die de natuurorganisaties voor het veenkoloniale gebied zagen, kwam hen dan ook nogal theoretisch voor. Toen in december 1993 ruim 23 hectare bij het Annermoeras onder de hamer kwam, besloot Het Drentse Landschap te laten zien dat het haar serieus was met haar plannen en ging meebieden op de veiling. Voor het tegenwoordig onbegrijpelijk lage bedrag

Zie het youtube filmpje over het gebied

van 7000 euro per hectare - tegenwoordig ligt de prijs minstens zes keer zo hoog - werd de stichting eigenaresse van haar eerste grond in het Annermoeras. Later kwamen daar de twee oude Hunzemeanders bij die sinds de ruilverkaveling eigendom waren van Staatsbosbeheer. In de loop van de tijd kocht de stichting van de betrokken landbouwers het land aan weerszijden van de Hunze. Inmiddels is dit gebied in totaal zo'n 80 hectare groot. De inrichting van het Annermoeras-project kon in 2003 worden afgerond. De Hunze heeft bij Spijkerboor zijn oude meanders teruggekregen, de kades zijn naar de buitenkant van het natuurgebied verplaatst. Het gebied kon zich in korte tijd ontwikkelen tot een paradijs

voor watervogels. Zo vonden de watersnip en de blauwborst hier nieuwe broedmogelijkheden. Ook de bevers blijken zich er uitstekend thuis te voelen, ze bouwden er inmiddels een grote burcht. Als de Hunze een tijdje veel water afvoert, kan het hele Annermoeras onder water komen te staan, zoals op de luchtfoto uit 2008 te zien is.

Zulke extra bergingscapaciteit past in de plannen van de overheid en waterschap om het Hunzegebied te laten fungeren als een zogeheten klimaatbuffer.

4 Een rondje over de kades

Via een klaphek komt u op de kade langs de grens van het Annermoeras. Het hek is nodig vanwege de koeien en paarden die het gebied begrazen. Feitelijk loopt u een rondje tegen de klok in rond het gebied waarbij u twee keer met een brug over de Hunze gaat. Op de kade heeft u een prachtig uitzicht over de oude en nieuwe meanders van de Hunze. Centraal in het gebied ligt de gekanaliseerde Hunze. De laatste meander vóór de gaswinningslocatie vormt tot op de dag van vandaag de gemeentegrens van Aa en Hunze en Tynaarlo.

5 'Ouderwetse Hunze'

Als u via het 'hoogholtje' de Hunze overgestoken bent, loopt u een paar honderd

meter langs de gekanaliseerde 'ouderwetse' Hunze. Het schouwpad volgt de kade die het water binnen de perken moest houden. Wie een paar jaar geleden over de Hunze kanode, zag niets van het omringende landschap. Er is hier een opvallend verschil tussen het gebruik van het land ten oosten en westen van de Hunze: aan de oostkant ligt akkerland, ten westen richting Hondsrug zie je voornamelijk weilanden.

7 Hunzemeander

Zodra u door het hek bent, bent u terug in het Annermoeras. Terug op de kade die parallel aan de Hunze loopt, kunt u via een pad linksaf naar één van de oude Hunzemeanders lopen. De brug is aangelegd om de 'eilandjes' tussen de meanders en de gekanaliseerde Hunze te kunnen maaien.

2 Café 't Keerpunt

Na afloop van de wandeling is Café 't Keerpunt op de kruising in Spijkerboor vlakbij. Het is een prima plek om even bij te komen. Het is met recht een historische plek, want de geschiedenis van 't Keerpunt gaat terug naar Willem Grevijlink die in 1737 sluismeester van het Annerverlaat werd en tol mocht heffen van de reizigers die hier de brug over de Hunze

Informatiecentrum Egbert's Lent (foto Sonja v.d. Meer)

passeerden. Op deze prima plek begon Grevijlink ook meteen een winkel en een herberg.

Egbert's Lent en de bevers in de Hunze

Op het eerste gezicht zou je zeggen dat boerderij Egberts Lent in Nieuw-Annerveen (Hunzeweg 30) uit 1812 stamt. Dat jaartal zit namelijk in de muurankers in de voorgevel. Waarschijnlijk is het pand in dat jaar verbouwd. We kennen namelijk al bewoners van de boerderij vanuit het begin van de zeventiende eeuw. Mogelijk zijn de gebinten van de boerderij oorspronkelijk van elders hier naartoe gebracht. Sinds 2007 is Het Drentse Landschap eigenaar van de boerderij. Egberts

Lent is gerestaureerd. Het woonhuis wordt verhuurd, in het achterhuis heeft Het Drentse Landschap een infocentrum over het Hunzedal. In deze expositie staat de bever centraal. In 2008 werden de eerste bevers in de Hunze werd uitgezet. Vijf jaar later schatten biologen hun aantal in het gebied al op meer dan vijftig dieren. Het Drentse Landschap heeft een kinderspeurtocht die bij de boerderij start. De tocht brengt de kinderen langs de Hunze waar ze op zoek gaan naar sporen van de bever. Egberts Lent is van april tot oktober dagelijks geopend van 11.00 tot 17.00 uur.

Bever (foto Bertil Zoer)

Vakantie bij Het Drentse Landschap?

Stichting Het Drentse Landschap heeft een aantal prachtig gelegen vakantiewoningen in of vlakbij natuurgebieden. Het zijn zéér bijzondere woningen die herinneren aan het Drenthe van weleer.

Wilt u meer weten? Kijk op

www.drentslandschap.nl/vakantiewoningen
of bel tijdens kantooruren (0592) 30 41 39.

Stichting Het Drentse Landschap

Postbus 83, 9400 AB Assen

(0592) 31 35 52

info@drentslandschap.nl

www.drentslandschap.nl

Volg ons op:

Het Drentse Landschap

